

אור מופלא

לרעות בגנים לאור תורת מרן אור שבעת הימים הבעל שם טוב ותלמידיו הק' זיע"א

שנה ה' | גליון ר"א | פרשת ויחי תשפ"ה

נראה אור

אמרות קודש ופנינים יקרים על פרשת השבוע

ויברכם ביום ההוא לאמר כך יברך ישראל לאמר ישמך

אלקים כאפרים וכמנשה (מז, טו) יעקב אבינו ע"ה בריך שיהיה בידני שלום

מהו 'בן' לשון יחיד הוי ליה למימר בכך יברך ישראל כמוכן. אלא כי אין כלי מחזיק ברכה אלא שלום (עוקצין ג, יב) זהו בן היינו שתהיו באחדות גמור כאיש אחד, בכך יברך ישראל תמשכו ברכה לישראל. גם זהנה לכאורה הלא ידוע (מגילה טו, ב) שבשביל משקל שני סלעים מילת שהוסף ליוסף נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים, ואם כן למה עשה קנאה בין שני אחים לשום את אפרים לפני מנשה הבכור.

אלא למשל אב שיש לו שני בנים ונתן לאחד טבעת זהב על ידו ולהשני נתן טבעת כסף אזי יש להשני קנאה. אבל אב שיש לו בן אחד ונתן טבעת זהב על ידו האחת וטבעת כסף על ידו השנית, בוודאי אין להבן קנאה מדוע לא נתן את הטבעת זהב על ידו השנית כי הכל הוא גוף אחד. זהו ויברכם ביום ההוא לאמר 'בן', פירוש קודם לכל בן אותם לאמר בן, היינו שיהיה להם אחדות גמור כאיש אחד שיצדק לומר על שניהם תיבת בן, ואחר כך יוכל לומר ישמך אלקים כאפרים ומנשה ולא יהיה ביניהם קנאה כנ"ל והבן.

(הרה"ק רבי יחזקאל מקאמיר זיע"א)

להסתפק בעניני עוה"ז ולהתאוות לעזר בעניני עבודה

מנשה על שם נשני אלקים מכל עמללי, שצריך האדם לשכוח כל עניני עולם הזה ולאחוז במדת ההסתפקות. ואפרים על שם כי הפריני אלקים בארץ עניי, שהאדם צריך תמיד להיות נחשב בלבו כעניי וחסר בעבודת הש"י, ויצפה תמיד להתקרב להש"י.

(הרה"ק רבי משה מקאברין זיע"א)

האספי ואנידה לכם את אשר יקרא אתכם באחרית הימים (מט, א)

לעשות תשובה בימי השוכב"ם

תקנו קדמונינו ז"ל להתענות ולעשות תשובה בימי פרשיות של שוכב"ם כידוע מספרים הקדושים. והנה הגם שנתמעטו קצת כח הדורות בעוונותינו הרבים

ואינם יכולים לעשות סיגופים ותעניות כראוי עם כל זה מי שנוגע יראת ה' בלבבו צריך להתאמץ בכל יכלתו ולעשות תשובה ע"ז החטא כי גדול הוא מנשוא. ובפרט בימי פרשיות של שוכב"ם המסוגלים לכך. ומהראוי לומר ברכת תקע בשופר גדול. בכוונות הראויים כמבואר בסידור האריז"ל. גם היה"ר הכתוב שם קודם חתימת הברכה. והכל ביראת ה' וברעותא דלבה. ועיקר התשובה הוא ע"י תורה ותפלה וצדקה כאו"א לפי יכולתו ובפרט בלימוד תושבע"פ ולברר הלכה בליבון ובירור יפה. בזה הוא מקבץ חלקי הטוב והניצוצין קדישין ומברר אותן מתוך הקליפות להוציא בולעם מפייהם. בסוד חיל בלע ויקיאנו (איוב כ, טו) וזהו עיקר התיקון של פגה"ב. כי לימוד תושבע"פ בכוונת הלב ובירא"ש יתברך הנכבד והנורא.

וכ"ש מי שזוכה ללמוד תורה לשמה ממש וע"י תשובה כראוי מאסף ומייחד כל חלקי הטוב והניצוצין קדישין למקורן ולשורשן לה' תתאה ומייחד אותה בבעלה. ולאשר שאחר כוונת הלב הן הן הדברים לזה מייחד לבא לפומא. היינו ה' עילאה לה' תתאה שהם בחינת לב ופה כביכול. (אוהב ישראל)

שבת זו מכיאה כח לימי השוכב"ם

יכולים לתקן הרבה מפרשיות אלו שנגמרו בתשובת השבטים, וניתן כל מזה לכל בני ישראל לכל הדורות לשוב בימים אלו, וזה ענין שוכב"ם.

צדיקים היו אומרים שבפרשיות הללו יוכל לתקן, ובוודאי כאשר היו הצדיקים אומרים כן הוא אמת. ושבת שנתון לכל ימי השבוע, שבת הזו היא נותנת את זה, ואין זה כלל אין שבת מכין לחול, שזה מוכן לקודש הוא מיקר.

(הרה"ק החידושי הרי"מ זיע"א)

שבת זו מכיאה כח לימי השוכב"ם

הרמז בזה הפרשה כי היא סוף ספר אחד מחמשה חומשי תורה, שהם כנגד: נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, ובהפרשה שהיא סיום הספר, בה נכללים כל השבתות. וצריך להחיות כל השבתות בכח זה השבת, על ידי תשובה שלימה כי שבת"ת הוא אותיות תש"ב וד"ק.

(אהבת שלום)

וישועה באופן השנית בבחינת קוראה לה והיא באה. וז"ש יעקב אבינו את אשר יקרא אתכם באחרית הימים. שהיה מתפלל. על אחרית הימים קודם ביאת הגואל שאין בנו עוד כח לסבול היסורים מכובד הגלות המור. הנה יקרא אתכם בקריאה בעלמא ויהיה המשיכה אליו בקריאה והיא בבח"ל הדעת ולא ע"י יסורים ח"ו. אז השייבנו ה' אליך ונשובה בתשובה שלימה חדש ימינו כקדם.

(תפארת שלמה)

ישכר המוד גרם רובץ בין המשפתים, וירא מנחה כי טוב ואת הארץ כי נעמה ויש שכמו לסבל ויהי למס עבד (מט, די-טו)

להתחזק בכל פעם בזמנים האחרים שיש לו

שצריך האדם לכלול כל הזמנים הן ברוחני והן בגשמי. אם רואה כי טוב לו אל יתנשא בזה ויזכור לו הזמן של לסבול. ואם הוא ח"ו בזמן שצריך לסבול יזכור את הזמן כי טוב. (בית אהרן)

אור חדש

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש

מכ"ק אדמו"ר מקרעטשניף שדיט"א

ויחי יעקב בארץ מצרים שבע עשרה שנה (מז, טו) ידוייק לשון הפסוק, 'ויחי יעקב' שהיה בחיר שבאבות, שהיה קדוש וטהור כמ"ש 'ראובן בכורי אתה כוחי וראשית אוני', וכן מצינו שכל י"ד שהיה בבית עבר לא שכב לישון. כיצד כתוב בו שהיה חי במצרים וטומאתה ח"ו. ועוד איתא ששנותיו במצרים הן היו שנותיו הטובות, וצ"ב.

איתא פירוש ע"ז בספה"ק שנתן חיות בארץ מצרים והיפך החומר לצורה. ונראה לפרש עוד, בהקדם מדו"ז הרה"ק רבי מאיר מפארמישלאן זיע"א על מה שמבקשים, 'ולא יצטרכו עמך בית ישראל זה לזה ולא לעם אחר', כי כשצריך הצדיק לפעול ישועה ליהודי ואינו מוצא בו זכויות, אזי מלמד עליו זכות שאינו גרוע מאותו אדם הפחות ממנו במעלה שיש לו כ"ט, ואם הוא עצמו במצב פחות יותר, מלמד עליו זכות שאינו גרוע מאוה"ע שיש להם כ"ט. אבל מתפללים אנו שכל נצטרך לבוא לידי לימודי זכויות כאלו, והיו לבני"ל לכאו"א זכויות מעצמו, 'ולא יצטרכו עמך בית ישראל', ללימודי זכות 'זה לזה', ודאי 'ולא לעם אחר'. וכע"ז פירש הרה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זיע"א 'מושל בגבורתו עולם' (תהלים טו, ז), שאם שורים ח"ו גבורות בעולם, אזי אומרים הצדיקים להש"י 'עניו בגויים תצפינה' צפה נא אל הגויים עוברי רצונך שיש להם כ"ט, כ"ש לעם סגולתך שצריך שלא יחסר להם כל השפעות טובות.

יש לפרשת כאן, 'ויחי יעקב', עם בני ישראל צריכים חיות בבני חיי ומזוני ריחי, ואע"פ שהם בבחינת 'יעקב' היא הבחינה היותר נמוכה, בארץ מצרים, כי הלא אפילו לארץ מצרים מקור הטומאות נתן להם הש"י לחיות, נפשם, ואף יוסף הצדיק נתן להם מזונות לחיותם, 'ויצבור יוסף בר' (לעיל מא, טו), וכל זה למה, שאם בני ישראל בכל הדורות יצטרכו להשפעות, וח"ו לא יהיו ראויים, יעשו ק"ו ממצרים שהיה להם חיות כ"ש לישראל קדושים. שכל תכלית העולם הוא בשביל ישראל, וכל מה שחיים אומות העולם כדי שיהיו לעזר לבני"ל, כמליצת הרה"ק מרוזין זיע"א 'פארוואס דארף א גוי א קאפ, כדי א ייד זאל האבן פאר וועמן צו פארקויפן א קוטשמע', וצריכים הם להודות על כך כי זהו תפקידם, כדברי הרה"ק מבארדיטשוב זיע"א עה"כ (תהלים ק"ז, א-ב) 'הללו את ה' כל גוים וגו' כי גבר עלינו חסדו, שצריכים הם להודות ולהלל לה' על שעשה בהם שפטים וגבר עלינו חסדו, ונתקדש ע"י שם שמים.

ולפיכך מקבלים אוה"ע ג"כ חיות, אך בני"ל ודאי שצריכים שישפע להם השפעות טובות בני חיי ומזוני ריחי ויכולו לעבוד את הש"י מתוך הרחבת הדעת.

(אור פני משה, פרשת ויחי תשע"ט)

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

אמרות קודש מרועי החסידות בדורינו

יהוה למאורות | יומא דהילולא קדישא
של צדיקי הדורות

הרה"ק רבי יהושע מדזיקוב זע"א בעמח"ס 'עטרת ישועה' י"א טבת תרע"ג

יהי אור | סיפורי צדיקים
השזורים בפסוקי הפרשה

יהי דן נחש עלי דרך שפיפו עלי ארח הנשך עקבי סוס ויפלו
רכבו אחור (מט, ז)

פעם ביקר הרה"ק רבי משה מזוועהיל זע"א בעיר אחת, והיו אנשי העיר מפצירים בו מאד שיקח בית עלמין חדש בעיר להקיפו כמנהג הצדיקים, ונעתר לבקשתם ולקח הבית העלמין החדש. ותיכף אחרי זה נחלש חולשה גדולה לערך שני ימים. וכאשר עברו השני ימים, קם ממיטתו וסיפר אשר אביו הרה"ק המגיד מזלאטשוב זע"א בא אליו בלילה הזאת וסיפר לו הסיבה שנחלש, כי מקום מהבית עלמין החדש היה מקום נחשים ועקרבים ושם הרגיעה וכו' ר"ל, וכאשר סבב זאת המקום בקדושתו ולקח המקום ההוא לצד הקדושה, אזי נתעוררו כמה קליפות לקטרג עליו, מדוע לקח את מקומם, ובעבור זה נחלש עד שיצא הפסק מהבית דין של מעלה אשר הרב ז"ל יתפא, רק סוס אחד מהמרכבה שלו ימות תיכף, והוא יסע תיכף חזרה לביתו.

ואמר ע"ז שזהו נרמז בפסוק 'יהי דן נחש עלי דרך שפיפו עלי אורח, היינו יהי [דין] המשפט, ממה שלקח מקום נחשים ועקרבים. הנושך עקבי סוס, היינו שימות סוס אחד, ויפול רוכבו אחור והבעל מרכבה יסע תיכף חזרה לביתו, וכן היה, ונסע תיכף לביתו בריא, ולא ניזק שום אדם מאז, והבית עלמין נשאר בקדושתו.

(אמונת צדיקים)

ובמקום אחר הביא רבינו כדברים הללו: דהנה פרעה היה אפיקורס גמור, ולא היה מאמין בהשגחת הבורא שהוא זן ומפרנס לכל, ורצה להכשיל גם את הטף בני הנעורים שילמדו בבית ספר שלהם לשונות עמים, בכדי שיהיה איש בא באנשים אף לשרים למצוא חן בעיניהם, ועל ידי זה יוכלו לסגל פרנסתם, ואם מקטנותם יגדלו אותם אבותיהם על ברכי התורה, לא יכשרו אח"כ, כאשר ישאו נשים להמציא טרף לביתם, ויהיו מוכרחים להיות נודדים ללחם, כן היתה טענת פרעה, וזו שאמר פרעה 'אתם תקחו לכם תבין' מאשר תמצאו, כי אין נגרע מעבודתכם דבר, היינו, שאמר להם, שתלמדו שכל ותבונה בדבר זה אשר תמצאו, שתמצאו על ידי זה מחיית נפשכם בפרנסה ועושר, כי אין נגרע מעבודתכם דבר בימי הזקנה, ואז תקיימו גם את התורה והמצוות.

אולם לא כן הוא... יש כמה אנשים שהמה מלומדים בחכמת עמים ובלשונותם, והם רעבים וצמאים וביתם ריקם מכל דבר מזון ומחיה, ויש כמה יצאי ה' שיש להם הצלחה גדולה ותגביהם למעלה ראש בעושר רב וכבוד גדול... ויאמר משה בערניו ובזקניו נלך, היינו, כולנו נלך, גם הנערים קטנים וגם הגדולים לזבח לה', והשיב לו פרעה: ראו כי רעה נגד פניכם, היינו באם הנערים קטנים יזבחו לה' בלי לימוד חכמת עמים - יהיו מוכרחים להיות נעים ונדים לטרף חוקם לידי מתנת בשר ודם... ע"כ יגרש אותם מאת פני פרעה, שלא רצה פרעה להודות להם בדבר הטף. אבל אחר מכת חושך, שפירש"י ז"ל אשר בשלושת ימי אפילה מתו הרשעים שבישראל שלא רצו לצאת ממצרים, שהיו מסחרים במסחר וקנין עם המצרים ומלומדים היו בלשון העמים כנ"ל - וכאשר רעה פרעה זאת שגם המה מתו, ולא הועילה להם חכמת העמים... ע"כ אח"כ הודה פרעה לדבריהם ואמר: גם טפכם ילך עמכם לעבוד את ה', ואין זה חסרון ומונע לסיגול הפרנסה. כן יעזור הש"י וישפיע כל טוב לזרע ישראל.

זכותו יגן עלינו ועל כל ישראל

(מקורות: בטאון וזניץ, ימ זכרון, ממלכת החכמה, עטרת ישועה, קשר איתן, שפע חיים, שרפי קודש)

אורו של רבינו הרה"ק רבי יהושע מדזיקוב זע"א הפציע בט"ו אדר - שושן פורים תר"ח לאביו הרה"ק רבי מאיר מדזיקוב זע"א בעמח"ס 'אמרי נועם', ולאמו הרבנית מרת דבורה ע"ה בת הנגיד רבי קלמן פיצליס מקראקא, מחסידי ראפשיץ.

בהגיעו לפרקו נישא לרבנית מרת מרים ע"ה בת הנגיד ר' יהודה לייבוש רייך מריישא מחסידי דזיקוב. בשנת תרכ"ו, בהיותו בן י"ח, הושיבו אביו על מקומו על כס הרבנות בדזיקוב, ובהסתלקותו בשנת תרל"ז מילא את מקומו בהנהגת העדה, ובימיו גדלו חסידי דזיקוב ביותר.

בהיותו בן י"ח שנים סיים רבינו את כתיבת ספרו 'עמק הלכה' על סוגיות הש"ס, דבריו תורתו של רבינו נדפסו בספרי 'עטרת ישועה' על התורה ומועדים, שו"ת עטרת ישועה, קונטרס 'תוספת מצוה' על סוגיא דבל תוסיף, קונטרס 'דרך מלכים' על סוגיית 'כדרך שמלכים אוכלים', קונטרס 'קדושה משולשת' על סוגיית קדושה ראשונה קדושה לשעתי וקדושה לעתיד לבוא.

ויאסף אל עמיו בשבת קודש י"א לחודש טבת תרע"ג, ומנו"כ בדזיקוב.

רבינו אמר בעת שהותו מחוץ לעירי אינו אומר תורה על בנק ולהרויח, אבל אפשר להיות גם פשיטת רגל דרך הגימטריא משום מעשה שהיה, פעם יצא לי לשבות ולהפסיד, והדין ש'תדיר קודם', לא עברו ימים רבים בעיר אחת ואמרת' בשבת דברי תורה ובמהלך הזכרתי כי 'הטבע' בגימטריא 'אלקים', כפרי אחד שישב בשולחן הכה בידו על השולחן וצעק - רבי, די קו"ף אליין באטרעפט שוין מער. מני אז החלטתי לא לומר תורה על דרך הגימטריא מחוץ לעיר.

הוא היה אומר

הן אראלם צעקו חוצה (ישעי ג, ז) עבודה הובלטת חוצה בתנועות האברים ובקול רעש גדול - 'צעקו חוצה', הן היא עבודה של המלאכים 'אראלם', אבל גדולים צדיקים ממלאכים ועבודתם בקול דממה דקה ובתוך פנימיות לבבם.

רבינו פירש על הא דאנו אומרים בקדושת כתר 'איה מקום כבודו', דהנה כאשר שוברים מנין תיבת 'לב' לשנים, הרי חציו עולה כמנין 'איה', אם כן 'איה' רומז על לב נשבר, הרי רמז יש כאן שמקום כבודו יתברך הוא אצל לב נשבר, וכמו שנאמר אשכון את דכא.

פעם כשרבינו דרש דברי כיבושין בערב יום הכיפורים לפניי אמירת 'כל נדרי' פירש את הכתוב הנאמר בנערה המאורסה (כי תצא כב, ז) 'הנה הוא שם עלילות דברים לאמר לא מצאתי לבתך בתולים ואלה בתולי בתי ופרשו את השמלה לפני זקני העיר', וכך אמר: השטן בא ושם עלינו עלילות דברים שח"ו בגדנו בך בורא עולם, ולא מצאתי לבתך בתולים' שאף בחודש אלול שמולו בתולה, לא היינו בבחינת בתולים, כי אם נבעלים לסט"א רח"ל.

רבינו ניגש אל פרוכת ארון הקודש והמשיך לאמר: 'פרשו את השמלה' נפתח ונפרשו את הפרוכת, ונשאל את התורה הקדושה - שעדותה כשירה בודאי - אם אמת נכון הדבר? כעבור מספר רגעים, המשיך רבינו: התורה"ק אומרת שהדבר אינו נכון! ואתה רבש"ע האמנת לדברי השטן, והרי בתורה נכתב 'וענוש אותו מאה כסף', שכביכול עליך רבש"ע לשלם לנו מאה כסף, היינו פרנסה, שפע והרחבת הדעת, ועוד: ולו היה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו, אינך יכול לשלחנה ולהחליפנו באחרים.

רבינו אמר בחכמתו אשר יהודי בעל הבית לומד בחובת הלבבות את גודל המצוה לקבל יסורין באהבה ואין שאסור להתרעם על מדותיו של הקב"ה רק לקבל הכל באהבה ולומר צדיק הוא ה' הצור תמים פעלו כי כל דרכי משפט קול אמונה ואין עוול צדיק וישר ויהו ומכניס את הדברים היטב אל לבו. אולם לאחר כל זאת כשיסורין באים עליו או על אחד מבני ביתו או שאובד מעותיו הולך בראש סחרחר כמי שעולמו חשך בעדו כי איך יוכל בשעה כזאת לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה אולם מכל מקום עז חפצו לקיים משהו ממה שלמד, אזי כשמזדמן לפניו יהודי אחר ומתנה בפניו את מר לבו והעגמות נפש שיש לו הריהו מנחמו ומדבר על לבו שיקבל הכל באהבה. כי את יסורי הזולת קל לקבל באהבה.

בעיר דזיקוב היתה משפחה עשירה שלחמה ברבינו, התבטא רבינו ואמר: 'תדיר ואינו תדיר תדיר קודם', אני הרי נתמנתי על מקום אבי, אם כן, בין אם ראוי אני או אם לא הריני 'תדיר', כסף הוא 'אינו תדיר', שכן יכול להיות